

ними за стандартних методів використання сучасних інформаційних технологій.

Для кваліфікованого виконання своїх професійних обов'язків (перш за все креативної наукової діяльності) людині доводиться навчатися практично усе життя. Як говорила Аліса із Задзеркалля Льюїса Керолла: «Іноді, щоб залишатися на місці, треба бігти». У зв'язку з цим з'явилися концепції безперервної освіти, а також освіти упродовж життя.

Вартою уваги є робота Джанет Вос та Гордон Драйден «Революція у навчанні», де подаються методи і прийоми індивідуалізації процесу підготовки майбутнього фахівця. Завдяки їй дізнаємося, як читати 4 книжки за день і пам'ятати прочитане, як вивчити основи іноземної мови за 4-6 тижнів, як збагатити дитячий інтелект у перший найважливіший період життя (від народження до 8-ми років), як змінити навчання у школі, на роботі, вдома так, щоб воно приносило радість і хотілося навчатися впродовж життя, як творити нові ідеї у бізнесі, школі й житті, як вивести власний стиль навчання, мислення і праці.

Оскільки мова, виконуючи понад 100 функцій, є основним засобом і знаряддям здобуття та передачі досвіду, фахових знань, становлення особистості та, зрештою, фахівця, у навчальній програмі підготовки студентів-економістів КНЕУ у 2005—2006 н. р. з'явився курс української словесності, що передбачає вивчення мови та літератури українського народу на засадах функціональності, сприяючи формуванню та розвитку професійних компетенцій економіста сучасного підприємства.

Загальновідомо, що у професійній діяльності кожна людина змушена задіяти та використовувати свою когнітивну сферу, до якої належать такі процеси, як відчуття, сприймання та сприйняття, уявлення, пам'ять, увага, мислення, інтелект. Результативність роботи фахівця-економіста, як і будь-кого із людей, напряму залежить від швидкості цих процесів, а також від параметрів рухової активності, які і враховуються у процесі підготовки майбутнього фахівця-економіста на заняттях із української словесності.

Плотников В. О.

канд. екон. наук, доц., професор
кафедри міжнародного менеджменту та маркетингу
Української академії зовнішньої торгівлі

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ВПЛИВУ БЮРОКРАТІЇ

Аналіз стану менеджменту в Україні переконує, що суспільство все ще не готове широко використовувати адаптивні структури управління, тому нам ще довго доведеться застосовувати бюрократичні структури управління, які мають некоротку історію і суперечливі наслідки функціонування.

Хоча в дослідженнях бюрократії домінують дві тенденції, одна тлумачить її як позитивне соціальне явище, друга пов'язує її з неефективністю, тяганиною, марнотратністю, остаточний вирок бюрократії як перешкоді на шляху історичного процесу виносити передчасно. Тут доречно послатися на думку філософа Г. В. Гегеля, який вважав бюрократичну ієрархію засобом проти зловживання владою, а управлінський апарат і все керівництво як провідну ланку, що поєднує громадянське суспільство й політичну державу та інтегрує владні інститути.

Те, в чому люди в наші дні бачать зло — не бюрократія як така, а небезпечне розширення сфери в якій застосовується бюрократичне правління. Сьогодні прояви гострої соціально-політичної кризи в Україні, як і в країнах Європи, доцільно розглядати як реакцію інтелектуальних кіл на крайню ступінь бюрократизації суспільства.

У пошуках раціональної моделі державного управління в Україні, в процесі навчання і практичної діяльності економістів і менеджерів нам слід перш за все протистояти негативним проявам бюрократії, та здійснити наступне:

1. Переглянути сприйняття інституту держави у тому числі державного управління та їх функцій у сучасному суспільстві.

Зараз більшості громадян зрозуміло, що роль держави у реформуванні суспільства не абсолютна. У попередні часи всі конкретні питання громадян і суспільства вирішувала держава в особі бюрократичного апарату, який з відомих причин, розглянутих частково і нами, дискредитував себе в очах громадян. Але в умовах демократизації стає ясніше роль особи і недержавних інституцій, а «держава — бог» поступово вмирає, нагайною стає переоцінка в позитивний бік відношень громадян до держави й її представників в особі посадовців всіх рівнів й галузей, всіх представників і ланок державної влади. Тут в нагоді може стати відродження й зміцнення ідеологічного управління, яке полягає в упровадженні у свідомість громадян концепцій розвитку держави та її інститутів. Не розкриваючи механізми ідеологіч-

ного впливу на свідомість громадян, є підстави вважати, що цей вплив наблизить час, коли держава і бюрократичний апарат не будуть рухатись в протилежних напрямках. Ідеологічний вплив має здійснюватись і бюрократичним апаратом, щоб громадяни усвідомили «що ми будемо, куди йдемо, які методи застосуємо, що очікувати в кінці шляху». Цей вплив матиме на меті створення єдиної нації в країні без внутрішніх соціальних ворогів у т. ч. без взаємної ворожості між державним службовцем і пересічним громадянином.

2. Не припиняти вдосконалення кадрової державної політики та кадрового менеджменту на всіх рівнях. Уже сьогодні є досить цікаві теоретичні наробки і практичні знахідки. І хоча кадри — особлива тема, хочу підкреслити, державний службовець — це професійно підготовлений фахівець, він знаходить методи вирішення питань, що ставить законодавчий, політичний орган. Тому неможна допускати люстрацій у т. ч. за політичними ознаками. Зміни президентів, урядів, складу Верховної Ради не повинні вести до зміни позитивного відношення, а тим більше, гоніння на фахівців з державного управління.

3. Посилити реформування механізмів взаємодії політичного керівництва та державного управління з метою подолання дисгармонії між ними. Тут може стати в нагоді реінжиніринг — радикальне переосмислення та перепроєктування ділових процесів з метою отримання принципово кращих результатів на мікро — та макро рівнях економіки та політики.

4. Справі дебіюрократизації суспільного життя може сприяти запровадження аудиту адміністративної діяльності, цілі якого можуть визначатись законодавчо або в результаті внутрішніх рішень аудиторських установ.

5. Пошук нових структур органів законодавчої виконавчої та судової влади які б адекватно відповідали новим умовам суспільного життя.

6. Створення постійного моніторингу громадської думки щодо оцінки як діяльності органів державної влади в цілому, так і державних посадових осіб персонально, а також впровадження механізму оперативного реагування всіх гілок влади на потреби суспільства.

7. Вважаємо вирішенню проблеми з нейтралізації бюрократизації суспільства в Україні може стати свідоме підтримання основних положень Універсалу запропонованого сучасними політичними силами України. Він надасть нового забарвлення новій філософії державної служби з надання

управлінських послуг громадянам, які, будучи платниками податків, мають стати реальним суб'єктом і одночасно об'єктом владних відносин.

Література

1. Гегель Г. Ф. Политические произведения. — М., 1978 — С. 59.
2. Ленін В. І. ПСС. т. 42, С. 165.
3. Вебер М. Избранные произведения. — М., 1990 — С. 192.
4. Мизес Л. Бюрократия. Запланированный хаос. Антикапиталистическая ментальность / Пер. с англ. — М., 1993. — С. 40—50.
5. Україна: пошуки антидемпінгової моделі бюрократії. Матеріали засідання Дискусійного клубу української науково-педагогічної інтелігенції 21 грудня 2005 року. — К.: УАЗТ, 2005. — С. 33—38

Стеценко Ж. В.

старший науковий співробітник
Військовий інститут телекомунікацій та
інформатизації НТУУ «КПІ»,

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОГО РОСТУ ЕКОНОМІСТА ПІДПРИЄМСТВА, З ВРАХУВАННЯМ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

В умовах переходу економіки України до ринкових умов господарювання найбільш суттєві зміни відбуваються у сфері соціально-трудових відносин. Питання і проблеми, які тут виникають, — надзвичайно гострі та складні оскільки зачіпають інтереси всього населення країни. Вирішення цих питань потребує підготування спеціалістів нового типу мислення, спеціалістів з економічним світоглядом, які були б здатні розуміти й усвідомлювати економічні процеси і явища, що відбуваються у соціально-трудовій сфері, володіти економічними методами регулювання трудових відносин.

Праця відіграє важливу роль у розвитку людського суспільства й людини. Праця — це доцільна, свідомо, організована діяльність людей, спрямована на створення матеріальних і духових благ, необхідних для задоволення суспільних потреб людей.